

Nr 70.

Uppläst och godkänd i Första kammaren den 25 april 1911.
— — — — Andra kammaren den 25 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lagändring i syfte att samtidiga tingssammanträden i närbelägna domsagor må undvikas.

(Lagutskottets utlåtande nr 30.)

Till Konungen.

Vid innevarande Riksdag har enskild motionär hemställt om skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t om vidtagande af lagändring i syfte att samtidiga tingssammanträden i närbelägna domsagor må undvikas.

Kungl. förordningen den 17 maj 1872 angående ändring i vissa fall af gällande bestämmelser om häradsting var föranledd af Riksdagens skrifvelse den 28 maj 1866 och hade till syfte hufvudsakligen att utan brytande med de principer, som lågo till grund för organisationen af domstolsväsendet på landsbygden i vårt land, åstadkomma större snabbhet i rättsskipningen därstädes.

I enlighet härmed meddelades, efter mönstret af äldre lagberedningens förslag till rättegångsbalk, de af motionären omnämnda allmänna föreskrifter angående tiden för tings hållande, som innefattas i 1, 2 och 3 §§ af berörda förordning. I hvad sålunda stadgats kan jämlikt 10 § af förordningen undantag göras efter Konungens förordnande. Likaså ankommer det enligt förordningens 11 § på Konungen att be-

stämman, i hvad mån sådan anordning af tingen, som med författningen öfverensstämmar, skall äga tillämpning jämväl i domsagor, beträffande hvilka denna eljest icke skall gälla. Angående kungörande af tiden för tingsammansättnings början och avslutande af ting i domsagor, som i berörda förordning afses, gäller kungl. förordningen den 21 mars 1884.

Genom nämnda 1872 års förordning ville man så långt möjligt meddelst generellt gällande bestämmelser af allmän lags natur på ett stadigvarande sätt reglera de förhållanden, som där omförmälas. Så ansågs böra ske äfven i fråga om tiderna för tings och tingsammansättnings hållande, hvilka man ej ansåg böra i regel bero af för detsärskilda fallet i administrativ väg eller annorledes meddelade föreskrifter. Vid träffandet af bestämmelser härutinnan lär man hafva haft för ögonen såväl domarens och nämndens som den inom domsagan eller tingslaget varande allmänhetens intressen, sådana de vid tiden för tillkomsten af berörda förordning framträdde. Däremot lära den tidens lagstiftare hafva saknat anledning att taga särskild hänsyn till förhållanden utom den domsaga, hvarom i hvarje fall var fråga.

Emellertid har det efter tillkomsten af berörda förordning blifvit allt vanligare, äfven vid underrätterna på landsbygden, att vid utförandet af rättegångar parterna begagna sig af rättsbildade advokater, som oftast ej hafva eller kunna hafva sin verksamhet begränsad till endast en häradsrätt. På sätt motionären utvecklat, kan under sådana förhållanden den enligt nämnda förordning rådande samtidigheten i de olika häradsrätternas sammansättnings ofta blifva till olägenhet såväl för advokater som för parter.

Det kan därför numera betraktas såsom ett allmänt intresse, att i den mån det utan kollision med andra mera eller lika berättigade intressen kan ske, åtgärder vidtagas för undanröjande af sagda olägenheter. Det synes Riksdagen, som om i sådant hänseende motionen innefattade förslag, som utan större svårighet borde kunna genomföras utan brytande med de principer angående ordningen för häradsrätternas arbetssätt, som vunnit uttryck i den gällande lagstiftningen.

Riksdagen har funnit en särskild anledning att förorda motionärens förslag i den omständigheten, att — på sätt framhölls af lagutskottet nästlidet år i anledning af en då väckt motion med syfte bland annat att bereda möjlighet för närliggande domsagor samt tingslag tillhörande olika domsagor att hafva gemensam tingshusbyggnad — förverkligande af detta från de tingshusbyggnadsskyldiges synpunkt understundom helt visst ganska viktiga önskemål merendels omöjliggöres af de för tingsammansättnings hållande för närvarande bestämda tider. Genom en

lagändring i den riktning, som nu påyrkats, skulle jämväl hindret härför kunna undanröjas.

Huru och i hvilken omfattning motionärens förslag närmare bör utföras, anser sig Riksdagen icke böra angifva, utan lär det bero på den undersökning, hvartill Eders Kungl. Maj:t, i händelse Riksdagen biträder nämnda förslag, kan finna anledning. Dock vill Riksdagen erinra, att vid den ändring i de för närvarande gällande tiderna för tings-sammanträdenas hållande, som kan vara erforderlig, möjlighet torde med hänsyn till förhållandena i vissa domsagor böra beredas för jämkning af de i 7 § af 1872 års berörda förordning bestämda tider, inom hvilka särskilda sammanträden för afslutande af ting, som där afses, skola hållas.

På grund af hvad sålunda anförts får Riksdagen anhålla, det Eders Kungl. Maj:t täcktes låta utreda, huruvida och på hvad sätt ändring må kunna ske i kungl. förordningen den 17 maj 1872 angående ändring i vissa fall af gällande bestämmelser om häradsting, i syfte att samtida tings-sammanträden inom domsagor i samma län eller eljest närbelägna domsagor i möjligaste mån undvikas, äfvensom för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill utredningen kan gifva anledning.

Stockholm den 25 april 1911.

Med undersåtlig vördnad.
